Nr. 4. Warszawa, dnia 30 kwietnia 1922 r. Rok V.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 50 mk. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat Nr. 69. Tel. 304-22.
Adres Administracji: ul. Miodowa Nr. 22 w Admin. „Monitora Polskiego". Tel. Nr. 44-50.

Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

114.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany nazwy gminy „Kuniów" na „Nowo-Malin".

Podaję do wiadomości, że niniejszem na podstawie art. 8 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 26 września 1919 r. o samorządzie gminnym (Dz. Urz. Zarz. Cyw. Ziem Wschodn. Nr. 21 z 1919 r., poz. 215) zmieniam nazwę gminy wiejskiej „Kuniów" w powiecie Ostrowskim na „Nowo-Malin".

Warszawa, d. 14 kwietnia 1922 r. (SZ. 1322).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

115.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany nazwy gminy „Wyrowskiej" na „Klesowską" powiatu Sarneńskiego.

Podaję do wiadomości, że niniejszem zmieniam nazwę gminy „Wyrowskiej" w pow. Sarneńskim na „Klesowską" z siedzibą urzędu gminnego w Klesówce.

Warszawa, d. 28 kwietnia 1922 r. (AO. 2507).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński*

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

116.

Okólnik (45) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów w sprawie zwolnienia mniejszych gmin od obowiązku uczestniczenia w obrocie czekowym Pocztowej Kasy Oszczędności.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Dyrekcją Pocztowej Kasy Oszczędności, przychyla się do wniosku Pana Wojewody o zwolnienie w drodze wyjątku niektórych mniejszych gmin od obowiązku uczestniczenia w obrocie czekowym P. K. O., z tem jednakże zastrzeżeniem, że zwolnionemi od tego obowiązku mogą być tylko te gminy, które rzeczywiście nie posiadają znaczniejszego zamiejscowego obrotu pieniężnego z powodu bardzo szczupłej ilości członków.

W kwestji przytoczonej przez Pana Wojewodę okoliczności, co do trudności uczestniczenia gmin w obrocie czekowym z powodu zbyt niskiego poziomu wykształcenia naczelników i pisarzy gminnych — zauważa się w myśl oznajmienia Dyrekcji Pocztowej Kasy Oszczędności, iż wystawianie czeków według wskazówek, zamieszczonych na każdej książeczce czekowej nie powinno stanowić żadnych specjalnych trudności, tembardziej dla tych pracowników samorządu gminnego, którzy prowadzą rachunkowość gminną.

Warszawa, d. 3 kwietnia 1922 r. (Nr. Pr. B. 1370).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarz Stanu.

117.

Okólnik (46) Ministra Spraw Wewnętrznych do Dyrektorów Departamentów i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w sprawie utworzenia Wydziału do spraw obozów dla internowanych.

W uzupełnieniu podziału czynności w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zarządzam, co następuje:

Dla załatwienia ogółu spraw, wynikających z przekazania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych uchwałami Rady Ministrów z dnia 29 września i 8 listopada 1921 r. uprawnień Przewodniczącego Delegacji Polskiej Komisji Mieszanej dla spraw repatrjacji w Warszawie, odnośnie spraw internowanych oraz administracji obozów internowanych — tworzy się Wydział do spraw obozów dla internowanych, wchodzący w skład Departamentu Prezydjalnego.

Wydział ten obejmuje załatwianie wszystkich spraw internowanych oraz administracji obozów internowanych za wyjątkiem spraw, mających charakter polityczny, bądź też dotyczących zakresu bezpieczeństwa, które załatwiać będzie Wydział B. B.

Jako znak literowy tego Wydziału służą litery Pr. J.

Warszawa, d. 4 kwietnia 1921 r. (Pr. 2624).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

118.

Okólnik (48) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Komendanta Głównego Policji Państwowej oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie dodatku za kierownictwo i studja wyższe dla emerytów.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 62, poz. 385) i ustawa z dnia 10 stycznia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 4, poz. 17) postanowiono, że dodatek do dodatku za kierownictwo, względnie za studja wyższe zmieniać się będzie w stosunku, w jakim pozostaje każdorazowo mnożnik dodatku drożyźnianego dla miejscowości klasy pierwszej do mnożnika 150 (stu pięćdziesięciu).

Ze względu na postanowienie art. 49 ustawy emerytalnej, wedle którego mnożnik dodatku drożyźnianego dla uposażeń emerytalnych nie może przewyższać średniej arytmetycznej między najniższą a najwyższą klasą dodatku drożyźnianego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę Panów, że przy obliczaniu dodatku drożyźnianego do dodatków za kierownictwo i za studja wyższe funkcjonarjuszom państwowym, przechodzącym na emeryturę, należy brać za podstawę stosunek, w jakim pozostaje mnożnik dodatku drożyźnianego, ustanowiony dla uposażeń emerytalnych, przypadających funkcjonarjuszom, zamieszkałym w miejscowościach I i II klasy do mnożnika 150 (stupięćdziesięciu).

Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnetrznych zaznacza, że dodatek za kierownictwo należy zaliczać do podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego tym tylko funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeszli na emeryturę po dniu 1 października 1920 r. i faktycznie ten dodatek pobierali stosownie do postanowień art. 42 ustawy emerytalnej i § 13, ustęp 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. (Dz. Ustaw poz. 686/1921 r.), według których uposażenie emerytalne wymierza się na zasadzie ustawy emerytalnej, biorąc za podstawę ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej.

Powyższe podaje się do wiadomości i stosowania na podstawie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 16 marca 1922 r. Nr. 1217/Adm./E. M.

Warszawa, d. 4 kwietnia 1922 r. (PO. 3203).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarz Stanu.

119.

Okólnik (49) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Komendanta Głównego Policji Państwowej oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie kosztów utrzymania więźniów administracyjnych Urzędu Walki z Lichwą.

W myśl pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 24 marca 1922 r. L. 990/DB/2 zawiadamiam, że koszta utrzymania więźniów administracyjnych, zasądzonych orzeczeniem karno-administracyjnem Urzędów Walki z Lichwą, obciążają budżet Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dział 3, § 11 „Utrzymanie przytrzymanych i zasądzonych administracyjnie“ w Warszawię § 11 budżetu Komisarjatu Rządu na miasto Warszawę).

Warszawa, d. 6 kwietnia 1922 r. (Pr. B. 2003).

Za Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarz Stanu.

120.

Okólnik (51) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów: Nowogródzkiego, Poleskiego, Wołyńskiego i Białostockiego (w stosunku powiatów: Białowieskiego, Grodzieńskiego i Wołkowyskiego) w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej Ustawy o spółdzielniach z d. 29 października 1920 r.

Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z d. 6 marca 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 21/22 r., poz. 170) z dniem 1 kwietnia r. b. została rozciągnięta na Województwa: Nowogródzkie, Poleskie i Wołyńskie oraz na powiaty: Białowieski, Grodzieński i Wołkowyski, Województwa Białostockiego, moc obowiązującą Ustawy z d. 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 111/20 r., poz. 733).

Od tego czasu traci moc obowiązująca — w stosunku do spółdzielni spożywców („kooperatyw żywnościowych") — przepis art. 31 Rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich o stowarzyszeniach i związkach z dnia 25 września 1919 r.

Wobec powyższego poleca się Panom:

1) pouczyć podwładne im organa, żeby od dnia 1 kwietnia r. b. nie przyjmowały podań o rejestrowanie spółdzielczych stowarzyszeń spożywców, kierując petentów do Sądów rejestrowych, mających powstać na mocy wyżej wskazanego Rozporządzenia Rady Ministrów;
2) sprawy, będące w załatwieniu, a niezakończone przed dniem 1 kwietnia, zwrócić petentom ze wskazówką, dokąd się mają udać.

W związku z wejściem w życie Ustawy o spółdzielniach, spółdzielnie, legalnie istniejące na zasadzie uprzednio obowiązujących przepisów, winny statuty swe uzgodnić z przepisami Ustawy o spółdzielniach w ciągu dwóch lat (t. j. do dnia 1 kwietnia 1924 r.) od daty wejścia jej w życie (art. 117 Ustawy) i zgłosić je do zarejestrowania w myśl art. 5.

Od chwili zarejestrowania w Sądzie działalność ich podlega wyłącznie przepisom Ustawy o spółdzielniach.

Aż do tego czasu działalność ich podlega prawu poprzednio obowiązującemu, o ile Ustawa o spółdzielniach nie stanowi inaczej.

Tak więc zawieszenie działalności oraz rozwiązywanie spółdzielni spożywczych do czasu przystosowania przez nie swych statutów do wymagań ustawy o spółdzielniach i zarejestrowania się w Sądzie zarządza się na mocy prawa poprzednio obowiązującego, t. j. Rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 r.

W razie otrzymania od spółdzielni zawiadomienia o rozwiązaniu i przystąpieniu do likwidacji, zawiadomienia takie należy niezwłocznie przesłać Państwowej Radzie Spółdzielczej przy Ministerstwie Skarbu (Warszawa, Rymarska 5), do której z dniem wejścia w życie rzeczonej Ustawy przechodzi nadzór nad spółdzielniami wszelkiego typu.

Warszawa, d. 10 kwietnia 1922 r. (BS. 869/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

121.

Okólnik (52) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów w sprawie zwalczania lichwy.

Ustawą z dnia 17 grudnia 1921 r. przekazane zostały Ministerstwu Spraw Wewnętrznych pewne uprawnienia zlikwidowanego Ministerstwa Aprowizacji. Do tych uprawnień, a zarazem obowiązków należy przedewszystkiem zwalczanie powszechnego w czasie powojennym dążenia do ciągnięcia nadmiernych zysków ze strony handlarzy, a nawet producentów przy sprzedaży przedmiotów pierwszej potrzeby. Jako podstawę prawną ma Ministerstwo Ustawę o walce z lichwą i oparte na niej Rozporządzenie Rady Ministrów o komisjach do badania cen i zysków.

Z nadsyłanych sprawozdań, z publikacji i interwencji poselskich przekonałem się, że władze powiatowe nie wywiązują się dotychczas należycie z tego ważnego zadania. Na pewne niewłaściwości w postępowaniu przy ściganiu nadużyć w dziedzinie cen za towary, pragnę zwrócić uwagę Pana Wojewody. Przedewszystkiem więc podnoszonem jest jednostronne stosowanie przepisów powołanych ustaw tak przez powiatowe komisje badania cen, jak zwłaszcza przez organa wykonawcze policyjne. Ściga się wszędzie z wielką gorliwością nadmiernie wysokie ceny na produkty żywnościowe, a pomija się nieraz prawie zupełnie lichwiarskie ceny na skóry, mydło i t p. produkty rękodzieła i przemysłu. Wywołuje to zupełnie zrozumiałe rozgoryczenie u producentów-rolników, zwłaszcza drobnych, na których przedewszystkiem odbija się gorliwość organów policyjnych w tępieniu cen lichwiarskich. Następnie podnieść należy, że energja tak komisji, jak i policji, idąc po linji najmniejszego oporu skierowuje się przeciwko drobnym producentom, gospodyniom wiejskim, przynoszącym na targi miejskie owoce swego gospodarstwa. Ministerstwo otrzy-

muje wiadomości, że przytem popełniane są rzekomo nadużycia w ten sposób, że skonfiskowany towar zostaje sprzedawany nieraz po cenie wyższej od tej, z powodu której został właśnie skonfiskowany.

Na wszystkie powyższe okoliczności zwracam uwagę Pana Wojewody i usilnie proszę o użycie całego swego wpływu, aby sprawę zwalczania lichwy towarowej, a więc i drożyzny — jaknajpilniej na właściwą zechciał skierować drogę. Pociąganie do odpowiedzialności drobnych wytwórców nabiału — na czem przeważnie wyczerpuje się działalność władz miejscowych — to nie jest rozwiązanie zagadnienia lichwy towarowej.

W końcy przypominam wystosowany w tej sprawie okólnik z dnia 26 lutego r. b. i oczekuję sprawozdania z wydanych przez Pana Wojewodę zarządzeń w myśl niniejszego pisma do dni 10.

Warszawa, d. 8 kwietnia 1922 r. (SA. 299).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Antoni Kamieński.*

122.

Okólnik (53) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów: w Warszawie, Kielcach, Łodzi, Lublinie i Białymstoku w sprawie zmiany granic miast oraz podnoszenia osad do godności miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdziło na zasadzie dotychczasowej praktyki, że wnioski w przedmiocie zmiany granic miast oraz podniesienia osad do godności miast, przedkładane przez Panów Wojewodów, stosownie do pisma okólnikowego z dnia 12 kwietnia 1920 r. Nr. AO. 1006/1 oraz okólnika Nr. 140 z r. 1920 (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 9, poz. 98) są w większości wypadków niedokładnie opracowane i niedostatecznie uzasadnione; często nie są one również zaopatrzone w konieczne opinje władz właściwych oraz Pana Wojewody. Projekty w tej formie przedkładane nie nadają się oczywiście do urzędowania i muszą być przez Ministerstwo zwracane celem ich uzupełnienia; wskutek tego załatwienie spraw przewleka się i tylko nieznaczna stosunkowo ich liczba mogła być dotychczas ostatecznie załatwiona. Sprawy jednak, o których mowa, mają dla gmin zainteresowanych doniosłe znaczenie, jest zatem rzeczą pożądaną, by mogły być uregulowane jaknajprędzej, a w każdym razie przed wejściem w życie nowych ustaw, dotyczących samorządu miejskiego, których uchwalenie przez Sejm Ustawodawczy nastąpić ma już w najbliższych miesiącach.

Z tych względów zechce Pan Wojewoda sprawy, o których mowa, traktować jako terminowe, przy przedkładaniu Ministerstwu konkretnych wniosków zechce Pan przestrzegać ściśle następujących wskazówek:

1. W każdym projekcie obowiązkowo podane powinny być wszystkie wiadomości, wymienione w cz. I, p. 1, wzgl. 2 Instrukcji, dołączonej do okólnika Nr. 140 z r. 1920 (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 9, poz. 98). Wiadomości te są niezbędne dla powzięcia poglądu na charakter odnośnej miejscowości oraz na celowość projektu, winny być zatem możliwie dokładne i wyczerpujące. Z praktyki dotychczasowej zaznaczyć należy, że projekty podnoszenia osad do godności miast zazwyczaj są niedostatecznie oświetlane zwłaszcza, o ile chodzi o stwierdzenie zdolności prowadzenia samoistnej gospodarki skarbowej przez projektowaną gminę miejską, o czem mianowicie mówi się w p. 1 e wspomnianej Instrukcji. Aczkolwiek przeto szkic preliminarza budżetowego projektowanego miasta może dać niedokładne tylko pojęcie o stosunkach skarbowych projektowanej gminy, należy go z reguły opracować zwracając przytem szczególną uwagę na to, jaki udział w utrzymaniu projektowanej gminy ponieść będzie musiał przemysł i handel i czy ze względu na stan ich rozwoju będą one mogły podołać przypadającym na nie ciężarom podatkowym.
2. Opis granic, o których mowa w cz. I, p. 2, powołanej wyżej Instrukcji, winien być tak opracowany, by nie nastręczał żadnych wątpliwości. W szczególności, jeżeli chodzi o włączenie do miasta całych miejscowości (wsi, kolonji i t. d.) wystarczy dokładne wymienienie nazw tych miejscowości, należy jednak zbadać, czy grunta, należące do tych miejscowości, nie wchodzą w szachownicę z gruntami miejscowości, które do miasta nie mają być włączone, a jeżeli ten wypadek będzie miał miejsce, należy zaznaczyć, czy „wyspy“ gruntowe włączają się również do miasta, przyczem należy je dokładnie oznaczyć, wymieniając ich położenie i obszar.

   O ile do miasta miały być włączone tylko części podmiejskich miejscowości, to projektowane granice miasta winny być opisowo określone w sposób, wykluczający jakiekolwiek wątpliwości, przyczem opis ten winien opierać się na naturalnych właściwościach topograficznych, jak: rzeki, drogi, granice pól i t. d. W powyższy sposób ustalone być zwłaszcza winny punkty, w których granica zmienia swój kierunek. Prostolinijne odcinki granicy, które nie biegną wzdłuż rzek, dróg i t. d. powinny być określone charakterystycznymi punktami końcowemi oraz przez wskazanie ich kierunku i długości.

   Z reguły wnioski powinny być zaopatrywane w plany o określonej skali sporządzone na podstawie pomiarów topograficznych. O ile sporządzenie takich planów z jakichkolwiek powodów jest narazie niemożliwe, należy do aktów sprawy dołączyć przynajmniej szkic sytuacyjny miasta. Na

szkicu tym w każdym razie winny być zaznaczone:

a) obecne granice miasta;

b) granice zabudowanej przestrzeni miasta;

c) całkowite granice miejscowości podmiejskich, które podlegać mają włączeniu do miasta w całości lub części;

d) granice tych części miejscowości podmiejskich, które podlegają włączeniu.

Ponadto powinien być podany obszar objektów wymienionych powyżej, obliczony z możliwą dokładnością.

3. Ponieważ wskutek podniesienia osady do godności miasta oraz zmiany granic miasta uszczupla się obszar i zaludnienie odnośnej gminy wiejskiej, należy każdorazowo zbadać, czy wskutek tego uszczuplenia gmina wiejska będzie w stanie utrzymać swój byt samodzielny. O ile by wskutek znacznego uszczuplenia odnośną gminę wiejską należało skasować, należy zaprojektować wynikające stąd dyslokacje.

4. Należy unikać projektowania włączenia do miasta części wsi, gdyż wskutek tego rozbija się gromadę wiejską, która ma wspólne interesa. O ile tego rodzaju wypadek jest nieunikniony należy zbadać, czy gromada nie posiada jakichkolwiek wspólnot, a w tym wypadku należy uprzednio porozumieć się z właściwym Komisarzem Ziemskim, co do odpowiedniego uregulowania podziału wspólnego mienia gromady. Opinji Komisarza Ziemskiego i Okręgowego Urzędu Ziemskiego należy zasięgać również w tych wypadkach, gdy projektuje się włączenie do miasta wsi, posiadającej serwituty, lub folwarku (wzgl. części tegoż), na którym one ciążą.

5. O ile do miasta miały być włączone objekty, stanowiące własność Państwa, należy zasięgnąć opinji władz, pod których zarządem te majątki się znajdują, czy z punktu widzenia interesów Państwa jako właściciela nie ma nic do zarzucenia przeciw temu włączeniu.

6. Stosownie do art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 19, poz. 92) sprawy, o których mowa, winny być zaopatrywane we wnioski *wszystkich zainteresowanych ciał samorządowych*, a więc właściwych zebrań gromadzkich, rad gminnych i wydziałów powiatowych, zaś stosownie do art. 52, ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z d. 13 listopada 1919 r. (Dz. Ust. Nr. 90, poz. 480) każda sprawa winna być poddana pod obrady Sekcji Rady Wojewódzkiej celem zaopinjowania. Rzecz prosta, że każdy projekt powinien być zaopatrzony we wniosek Pana Wojewody.

Z powodu zaznaczonego wyżej terminowego charakteru spraw, o których mowa, pożądanem jest by Pan Wojewoda przedłożył Ministerstwu odnośne konkretne wnioski przed dniem 1 lipca r. b.

Warszawa, d. 12 kwietnia 1922 r. (AO. 1287).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Ant. Kamieński.*

123.

Okólnik (54) Ministra Spraw Wewnętrznych do Dyrektorów Departamentów i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Głównego Komendanta Policji Państwowej oraz Głównego Inspektora Ochrony Granic w sprawie przejęcia zarządu spraw wewnętrznych byłej Dzielnicy Pruskiej od Ministra tej Dzielnicy.

Poniższy okólnik Min. Spr. Wewn. podaję do wiadomości i stosowania się.

Warszawa, d. 13 kwietnia 1922 r. (Pr. 2851).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Ant. Kamieński.*

W ślad okólnika Pana Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 13 marca 1922 r. Liczba dz. 5a, II — 1563/22 w sprawie oddania zarządu spraw wewnętrznych b. Dzielnicy Pruskiej Ministrowi Spraw Wewnętrznych zarządzam, co następuje:

§ 1.

Ze spraw, dotyczących b. Dzielnicy Pruskiej, które do dnia przejęcia zarządu spraw wewnętrznych opracowywane były przez Departament Spraw Wewnętrznych Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej przekazuje się:

A. Departamentowi Prezydjalnemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych: sprawy, wynikające ze stosunku administracji spraw wewnętrznych b. Dzielnicy Pruskiej do Ministerstwa Skarbu.

B. Departamentowi Administracyjnemu sprawy:

a) podziału terytorjalnego b. Dzielnicy Pruskiej;

b) granic województw, powiatów, gmin miejskich i wiejskich;

c) tworzenia powiatów nowych i kasowania istniejących;

d) wydzielania miast z powiatów, włączania miast do powiatów, jak wreszcie rozszerzania granic miast;

e) wszelkie, dotyczące obywatelstwa (generalja, specjalja: stwierdzenie, nadanie, utrata obywatelstwa);
f) legalizacji dokumentów w sprawach obywatelstwa;
g) zmiany nazwisk (generalja i specjalja);
h) perjodycznych spisów ludności;
i) wynikające ze stosunku administracji wewnętrznych b. Dzielnicy Pruskiej do Głównego Urzędu Statystycznego;
j) zasiłków dla wojskowych i ich rodzin;
k) wynikające z ustawy o osobistych i rzeczowych świadczeniach wojennych, z wyłączeniem spraw podwodowych i kwaterunkowych.

C. Departamentowi Bezpieczeństwa Publicznego i Prasy sprawy:
a) ochrony granic;
b) paszportów zagranicznych;
c) reglamentacji obcokrajowców;
d) dotyczące przestępców i statystyki przestępności kary;
e) ruchu ulicznego i drogowego;
f) legitymacji wewnętrznych;
g) dotyczace cmentarzy, przewożenia zwłok i ekshumacji;
h) wynikające ze stosunku organów policji do innych władz państwowych;
i) kwest na obszar całego Państwa lub na obszar szerszy niż b. Dzielnicy Pruskiej.

§ 2.

Wszystkie inny sprawy, należące do zakresu działania b. Departamentu Spraw Wewnętrznych Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej będą opracowywane przez Departament V w Poznaniu. Urzędowe oznaczenie tego Departamentu opiewa: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

W skład Departamentu V wchodzą Wydziały:
Ogólny, Administracyjny, Bezpieczeństwa Publicznego i Prasy oraz Wydział Samorządowy.

Wydział Ogólny opracowuje sprawy, wynikające ze stosunku administracji spraw wewnetrznych w zakresie Departamentu V do Władz Naczelnych z wyłączeniem tych, które należą do zakresu działania poszczególnych Wydziałów Departamentu V, względnie przekazane zostały innym Departamentom według § 1 nadzór nad ujednoliceniem czynności pozostałych Wydziałów Departamentu, sprawy osobowe urzędników i funkcjonarjuszów Departamentu V i urzędów, podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych na obszarze b. Dzielnicy Pruskiej w zakresie administracji ogólnej, sprawy Komisji Egzaminacyjnej dla wyższych urzędników administracyjnych, sprawy dyscyplinarne w postępowaniu formalnem, sprawy budżetowo-rachunkowe i gospodarcze Departamentu V w zakresie wykonania budżetu, sprawy kancelarji Departamentu Archiwum oraz biblioteki Departamentu

Wydział Administracyjny opracowuje sprawy: legislacji administracyjnej w zakresie administracji spraw wewnętrznych b. Dzielnicy Pruskiej, sprawy, dotyczące organizacji urzędów administracyjnych z wyjątkiem samorządowych i policyjnych, sprawy urzędów stanu cywilnego, sprawy, dotyczące administracji wojskowej, legalizuje metryki w celu wymiany międzynarodowej, wykonuje przepisy administracyjne w zakresie osobowego prawa prywatnego, przygotowuje instrukcje, sprawuje nadzór rzeczowy i dyscyplinarny w zakresie postępowania nieformalnego, załatwia sprawy, dotyczące „Przeglądu Administracyjnego” oraz wydawnictwa przekładów.

Wydział Bezpieczeństwa Publicznego—opracowuje sprawy bezpieczeństwa Państwa, porządku publicznego, prasowe, policyjne oraz sprawuje nadzór nad działalnością policyjną miejscowych władz policyjno-administracyjnych.

Wydział Samorządowy opracowuje sprawy: samorządu gminnego, powiatowego, miejskiego, prowincjonalnego, sprawy mieszkaniowe, skarbowości samorządowej oraz ubezpieczeń publicznych i aprowizacji.

§ 3.

Wszelkie pisma, wychodzące z Departamentu V podpisuje Dyrektor Departamentu za Ministra, stosownie do postanowień art. 3 Instrukcji biurowej, wydanej rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie organizacji i zasad urzędowania Ministerstw oraz w sprawie biurowości Ministerstw z wyłączeniem:

a) dekretów nominacyjnych wyższych urzędnikow administracyjnych od VII klasy włącznie oraz zatwierdzenia wyborów;
b) wszelkich zarządzeń dyscyplinarnych, co do Wojewodów;
c) co do wszystkich innych urzędników z resortu spraw wewnętrznych zarządzenia dyscyplinarne z § 19 ustawy dyscyplinarnej dla urzędników niesędziowskich z dnia 21 lipca 1852 r.
d) dekretów, zarządzających przesiedlenia urzędników od VII klasy włącznie;
e) spraw, odnoszących się do Sejmu, Naczelnika Państwa, Prezydenta i Rady Ministrów (w szczególności projektów ustaw i rozporządzeń) oraz do Ministrów osobiście;
f) okólników, mających zasadnicze znaczenie, które to wszystkie sprawy zastrzega się podpisowi Ministra.

Pisma, mające znaczenie informacyjne, podpisują za Ministra Naczelnicy Wydziałów.

§ 4.

Wojewodowie b. Dzielnicy Pruskiej przedkładają Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w Warszawie pisemne wnioski i sprawozdania w następujących sprawach:

a) legalizacji w sprawach obywatelstwa;
b) zmiany nazwisk;
c) dotyczących perjodycznych spisów ludności (generalja i specjalja);

d) wynikających ze stosunku administracji b. Dzielnicy Pruskiej do Głównego Urzędu Statystycznego;

e) zasiłków dla wojskowych i ich rodzin;

f) osobistych i rzeczowych świadczeń wojennych z wyłączeniem spraw podwodowych i kwaterunkowych oraz

g) we wszystkich innych sprawach na wyraźne bezpośrednie polecenie Ministra.

W tym ostatnim przypadku Wojewodowie przedkładają odpis polecenia i sprawozdania (wniosek) Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Departament V) w Poznaniu.

Pisma, wnioski i sprawozdania, dotyczące wszelkich innych spraw, przedkładają Wojewodowie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Departament V) w Poznaniu.

Wnioski, zażalenia osób prywatnych, wniesionych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie w sprawach, w których Wojewodowie winni są przedkładać pisma Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Departament V) w Poznaniu, mają być przesyłane Departamentowi V do traktowania zgodnie z niniejszym okólnikiem.

Pisma i zażalenia osób prywatnych oraz władz podległych, skierowane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departament V) w sprawach, w których Wojewodowie władni są przedkładać pisma Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w Warszawie, odstępuje Departament V Departamentom rzeczowym.

§ 5.

Dla utrzymania jednolitości kierunku administracji spraw wewnętrznych Rzeczypospolitej winien Departament V współdziałać ściśle z pozostałemi Departamentami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Pod względem legislatywy wszystkie projekty ustaw i rozporządzeń, które mają obowiązywać na całym obszarze Rzeczypospolitej lub na obszarze, obejmującym prócz b. Dzielnicy Pruskiej także inne jeszcze ziemie, winny być przesłane Departamentowi V przez rzeczowe Departamenty do uzgodnienia zamierzeń ustawodawczych z istniejącą w b. Dzielnicy Pruskiej organizacją władz oraz dla zapobieżenia wstrząśnieniom zasad, na których opiera się dotychczasowe ustawodawstwo Dzielnicy. Ustawy i rozporządzenia, dotyczące wyłącznie tylko b. Dzielnicy Pruskiej przygotowuje Departament V w porozumieniu z Departamentami rzeczowemi Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

To samo dotyczy pod względem opinjodawczym ustaw i rozporządzeń przygotowanych przez inne Ministerstwa i Główne Urzędy.

Co do zarządzeń szczególnych ma obowiązywać zasada, że sprawy, które dotyczą tylko b. Dzielnicy Pruskiej, a mają również zasadnicze dla pozostałych obszarów Rzeczypospolitej znaczenie, opracowuje Departament V w porozumieniu z Departamentami rzeczowemi, natomiast sprawy, które dotyczą nietylko wyłącznie b. Dzielnicy Pruskiej lecz i innych jeszcze obszarów, mają być opracowywane przez Departamenty rzeczowe w porozumieniu z Departamentem V.

Porozumienie następuje przez przesłanie gotowego projektu zarządzenia do oświadczenia się.

Gdzie przygotowanie zarządzenia wymaga zebrania materjałów, któremi nie dysponuje opracowujący je Departament, tam przed przygotowaniem projektu ma być zaciągnięta opinja.

Dla zapewnienia współdziałania Departamentu w zakresie instruowania władz podległych winien jest Departament V przesyłać wszystkie wygotowane przez się okólniki rzeczowym Departamentom (14 Wydziałów) do wiadomości, to samo czynić będą Departamenty rzeczowe w stosunku do Departamentu V (4 Wydziały).

§ 6.

Z dniem przejęcia zarządu spraw wewnętrznych b. Dzielnicy Pruskiej publikacje uskuteczniane dotychczas w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej, dotyczące spraw z zakresu b. Departamentu Spraw Wewnętrznych mają być uskuteczniane w „Monitorze“, względnie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, którego redakcja w miarę potrzeby otworzy specjalny dział dla Województw Poznańskiego i Pomorskiego.

Ogłoszenia dla Dziennika Ustaw i „Monitora“ mają być przesyłane Wydziałowi Prezydjalnemu.

§ 7.

Wydawnictwa, utrzymywane przez Departament Spraw Wewnętrznych Ministerstwa b Dzielnicy Pruskiej (Przegląd Administracyjny, Rzecznictwo Senatu Administracyjnego w Poznaniu, Bibljoteka Przeglądu Administracyjnego oraz Wydawnictwo Przekładów), przechodzą na Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Departament V. Zarazem przechodzi na Ministerstwo Spraw Wewnętrznych bibljoteka i inwentarz b. Departamentu Spraw Wewnętrznych.

§ 8.

Departament V przedkłada sprawy, zastrzeżone Ministrowi do podpisu za pośrednictwem Wydziału Prezydjalnego, o ile tego bezpośrednio nie czyni Dyrektor Departamentu V lub tego Departamentu, w którym sprawa znajduje się dla uzgodnienia (§ 5).

Warszawa, d. 10 kwietnia 1922 r. (L. dz. 5a II, 1660/22).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Ant. Kamieński.*

124.

Okólnik (56) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Komendanta Głównego Policji Państwowej oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zwalniania funkcjonarjuszów podczas dochodzeń dyscyplinarnych.

Odwołując się do art. 60 Ustawy z d. 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust., poz. 164/1922 r. zarządzam, co następuje:

W czasie toczącego się dochodzenia dyscyplinarnego nie należy urzędnika, przeciw któremu wytoczono dochodzenie, zwalniać ze służby ani na własną jego prośbę, ani w drodze zarządzenia władzy służbowej, bez otrzymania na to specjalnego w każdym wypadku zezwolenia Ministerstwa.

Warszawa, d. 19 kwietnia 1922 r. (PO. 3165).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Lenc.*

125.

Okólnik (57) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Komendanta Głównego Policji Państwowej oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia. że prawo do bezpłatnej pomocy lekarskiej — stosownie do § 2 punktu a) Rozporządzenia Rady Ministrów z d. 30 stycznia 1922 r.—posiadają wszyscy czynni funkcjonarjusze państwowi, powołani do służby przez nominację—a więc wszyscy ci, których służba nosi charakter publiczno prawny, zarówno więc urzędnicy definitywnie mianowani, jak i pracownicy, pozostający na próbnej, względnie prowizorycznej służbie. Pracownicy kontraktowi natomiast, których służba ma charakter prywatnoprawny prawa do bezpłatnej pomocy lekarskiej nie posiadają.

Warszawa, d. 18 kwietnia 1922 r. (PO. 3239).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

126.

Okólnik (58) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Komisarza Rządowego Śląska Cieszyńskiego w sprawie obywatelstwa pracowników kolejowych.

Wskutek poruszonych wątpliwości, czy stale mianowani pracownicy Kolei Państwowych nabywają obywatelstwo polskie na podstawie art. 4, ustęp 5 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) oraz art. 5 rozporządzenia z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, uzupełniając p. 28 instrukcji z dnia 8 sierpnia 1920 r. Nr. AP. 2778/5 wyjaśnia:

Stanowisko prawno-państwowe pracowników Kolei Państwowych nie zostało dotychczas ustalone żadnym przepisem prawnym. W szczególności do pracowników tych nie stosuje się „Tymczasowych Przepisów Służbowych dla Urzędników Państwowych" z dnia 11 czerwca 1918 r. (Dz. P. Kr. P. Nr. 6, poz. 13, a ustawa z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 430) nie określa osób tych, ani wogóle jako urzędników, ani w szczególności jako urzędników państwowych lecz jako pracowników Kolei Państwowych.

Wobec tego pracownicy ci nie mogą być uważani za piastujących urząd w polskiej cywilnej służbie państwowej i nie można stosować do nich przepisu art. 4, ustęp 5 ustawy z d. 20 stycznia 1920 r. i art. 5 rozporządzenia z d. 7 czerwca 1920 r. Nie odnosi się to jednak do pracowników Ministerstwa Kolei Żelaznych oraz Prezesów

Dyrekcji Kolejowych i ich zastępców, mianowanych na podstawie „Tymczasowych Przepisów Służbowych dla Urzędników Państwowych" z dnia 11 czerwca 1918 r. i pobierających uposażenie służbowe na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429).

Kierując się powyższemi wskazówkami, zechce Pan Wojewoda przy pomocy rejestru, przewidzianego w p. 20 instrukcji z dnia 8 sierpnia 1920 r. Nr. AP. 2778/5 zarządzić kontrolę wszystkich poświadczeń obywatelstwa, wydanych pracownikom kolejowym na podstawie art. 11 rozporządzenia z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320) i unieważnić na podstawie art. 16 tego rozporządzenia te poświadczenia, które zostały wydane niezgodnie z wskazówkami niniejszego okólnika.

(Ustęp ostatni dotyczy wszystkich adresatów z wyjątkiem Białegostoku, Nowogródka, Brześcia i Łucka).

Warszawa, d. 14 kwietnia 1922 r. (AE. 1962/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

127.

Okólnik (59) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie, Komisji Rządzącej Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie i do Prezydenta m. stoł. Warszawy w sprawie uchwalenia przez rady miejskie dodatków komunalnych na rzecz miast do państwowego podatku przemysłowego, jako zaliczek na poczet podatku od obrotu.

Doszło do wiadomosci Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, iż niektóre Urzędy Wojewódzkie oraz Wydziały Powiatowe odmawiają zatwierdzenia uchwał Rad Miejskich w przedmiocie zasadniczego zaprowadzenia podatku od obrotu oraz zaliczkowego poboru dodatków do zasadniczego podatku przemysłowego na poczet podatku od obrotu z zastrzeżeniem, że szczegóły poboru i wysokość stawek określone zostaną późniejszą uchwałą, po ogłoszeniu przepisów wykonawczych do ustawy o zasileniu finansów miejskich i statutu wzorowego, przewidzianego w art. 9 ustawy, a to z uwagi, iż takie uchwały nie są statutami podatkowemi.

Wobec powyższego podaje się do wiadomości, że zatwierdzanie takich uchwał po myśli art. 9 powołanej ustawy o zasileniu finansów miejskich zastrzeżone jest Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oraz że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu nie będzie odmawiało zatwierdzenia uchwał Rad Miejskich, mocą których:

1) zostanie zaprowadzony w zasadzie na r. 1922 podatek od obrotu po myśli art. 3—10 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu finansów miejskich z tem, że szczegóły poboru i wysokość tego podatku określone zostaną późniejszą uchwałą po ogłoszeniu i zgodnie z postanowieniami rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy;
2) ma być narazie pobierany na poczet tego podatku od obrotu dodatek do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego po myśli art. 7 powołanej ustawy, jednak dla miast z ludnością poniżej 50 tys. mieszkańców nie wyżej 50% państwowego zasadniczego podatku przemysłowego.

Warszawa, d. 23 kwietnia 1922 r. (SM. 2215).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

128.

Okólnik (60) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie, Komisji Rządzącej Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie oraz Prezydenta m. st. Warszawy w sprawie inwalidów wojennych w instytucjach samorządowych.

I.

Minister Pracy i Opieki Społecznej i Minister b. Dzielnicy Pruskiej wydali dnia 15 listopada r. ub. rozporządzenie wykonawcze do art. 55 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin (Dz. Ust. Nr. 32/1921, poz. 195) ogłoszone w Nr. 94 Dz. Ust. z r. 1921, p. 699.

Ministrowie Spraw Wojskowych i Pracy i Opieki Społecznej, Skarbu i b. Dzielnicy Pruskiej wydali dnia 22 listopada r. ub. do art. 54 tejże ustawy rozporządzenie wykonawcze (Dz. Ust. Nr. 95/1921, poz. 707)

Na skutek obu rozporządzeń do świadczeń na rzecz inwalidów obowiązane są również gminy miejskie i wiejskie i powiatowe związki komunalne. Rozporządzenie do art. 54 wyżej wymienionej ustawy wyraźnie je wymienia, rozporządzenie zaś do art. 55 obowiązuje do świadczeń

na rzecz inwalidów wszystkich pracodawców, zatrudniających conajmniej 50 pracowników w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji, a więc również gminy miejskie i wiejskie i powiatowe związki komunalne, o ile występują w charakterze wymienionych pracodawców.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jako organ nadzoru nad związkami samorządowymi przypomina o wynikającym z rozporządzeń z dnia 15 i 22 listopada 1921 r. obowiązku zatrudnienia ciężko poszkodowanych inwalidów wojennych i poleca zawiadomić, co w tej dziedzinie związki samorządowe wykonały.

II.

Na zasadzie art. 54 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 32, poz. 195) o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, zarządza Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, co następuje:

Każda instytucja samorządowa obowiązana jest przyznać pierwszeństwo przy obsadzaniu wolnej posady urzędnika samorządowego przez inwalidę w rozumieniu art. 2 ustawy o zabezpieczeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, o ile kandydat-inwalida posiada dostateczne kwalifikacje.

Organ kierowniczy instytucji samorządowej obowiązany jest na wezwanie właściwego państwowego urzędu pośrednictwa pracy zawiadomić ten urząd o każdej wolnej posadzie urzędnika kancelaryjnego i manipulacyjnego (t. zw. siły pomocniczej). Jeżeli w ciągu 10 dni po wysłaniu zawiadomienia do instytucji samorządowej nie zgłosi się inwalida, mający dostateczne do objęcia posady kwalifikacje, instytucja obsadzi wolne miejsca według swego uznania w myśl przepisów ogólnych.

Warszawa, d. 23 kwietnia 1922 r. (SM. 2116).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

129.

Okólnik (62) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów (na terenie b. Królestwa Kongresowego) w sprawie komunalnych podatków od piwa.

W okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1921 r. L. SZ. 3315 (Dz Urz. M. S. Wn. Nr. 2/1922 r., poz. 33) wyrażono zgodę na wprowadzenie przez związki komunalne podatku od produkcji piwa w wysokości 25% akcyzy rządowej, przyczem zastrzeżono, że podatek ten może mieć zastosowanie jedynie w powiatach, w których istnieją browary.

Ponieważ według ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. Ust. Nr. 2/1922 r., poz. 7), ogłoszonej już po wydaniu pomienionego okólnika, bezpośrednie opodatkowanie przemysłu i handlu na rzecz ciał samorządnych odbywać się może tylko w formie dodatków do zasadniczego podatku przemysłowego i to w wysokości ograniczonej, — przeto obecnie podatek komunalny od piwa musi mieć charakter podatku wyłącznie konsumcyjnego; zgodnie z tem te powiatowe związki komunalne, które podatek od piwa już wprowadziły, winny uzupełnić odnośne statuty następującem postanowieniem:

„Przy wywozie z powiatu .... piwa, obłożonego podatkiem komunalnym, przyznaje się całkowity zwrot pobranego przez powiatowy związek komunalny podatku pod warunkami, oznaczonemi w przepisach wykonawczych“.

W związku z tem postanowieniem Sejmiki mogą uchwalić podatek od wwożonego piwa, a to według poniższego brzmienia:

„Od wszelkiego piwa i porteru krajowego, obłożonego rządową akcyzą, pobierany będzie przy wwozie do powiatu .... podatek na rzecz związku komunalnego w wysokości:

mk. 1.25 fen. od litra piwa i porteru krajowego;

mk. 2.50 fen. od litra piwa i porteru zagranicznego“.

W ten sposób podatek od piwa obecnie może być wprowadzany i w tych powiatach, na terenie których niema browarów, a to od piwa wwiezionego.

Celem uniknięcia nadużyć i uchylania się od podatku sprawę zwrotu podatku od piwa wywożonego należałoby uregulować w przepisach wykonawczych w ten sposób, aby zwrot następował tylko w wypadku okazania zaświadczenia, że władza tej jednostki komunalnej, w której obręb piwo zostało wwiezione, jest powiadomiona o dokonanym wwozie.

Warszawa, 23 kwietnia 1922 r. (SZ. 1530).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

130.

Okólnik (63) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Komendanta Głównego Policji Państwowej oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie obywatelstwa urzędników państwowych.

Prezydjum Rady Ministrów pismem z dnia 13 kwietnia 1922 r. Nr. 7426 komunikuje:

Według art. 6 ustawy z d. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. R. P.

Nr. 21, poz. 164) urzędnikiem może być mianowany jedynie *obywatel polski*. Artykuł ten wyklucza zatem ze sposobów nabycia obywatelstw wyszczególnionych w art. 4 ustawy z d. 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) — nabycie obywatelstwa przez przyjęcie urzędu publicznego. Posiadanie obywatelstwa polskiego przez kandydatów na urzędników — winno być przez władze, powołane do *nominacji*, stwierdzone przed mianowaniem. Dotyczy to również i państwowych funkcjonarjuszów *niższych* (art. 89 ust. o państwowej służbie cywilnej).

Wskutek powyższego polecam, by przy przyjmowaniu do służby państwowej żądano od kandydata w liczbie dokumentów, o których mowa w art. 16 ustawy o służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. poz. 164), także dowodu posiadania obywatelstwa polskiego.

Warszawa, d. 22 kwietnia 1922 r. (PO. 4045).

Minister Spraw Wewnętrznych
'w zastępstwie
(—) *Dunikowski*

131.

Okólnik (64) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie interpretacji rozporządzeń o kosztach przesiedlenia.

Na liczne zapytania, co do zastosowania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 66, poz. 422), a to w związku ze spóźnionem ogłoszeniem tego rozporządzenia w Dzienniku Ustaw, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerswem Skarbu wyjaśnia, co następuje:

1. Urzędnicy, przeniesieni na własne życzenie w czasie od 1 czerwca 1921 do 3 sierpnia 1921 r., t. j. do dnia ogłoszenia rozporządzenia z dnia 30 czerwca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 66, poz. 422, § 5 ex 1921 r.), nie tracą prawa do kosztów przesiedlenia.

   Nabyli oni to prawo na podstawie faktycznie obowiązującego w tym czasie rozporządzenia z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 74, poz. 507), które nie czyniło różnicy czy przeniesienie zarządzone zostało z urzędu, czy na życzenie funkcjonarjusza.

2. Urzędnicy, którzy otrzymali dekrety przeniesienia przed dniem 1 czerwca 1921 r. przesiedlili się zaś później, mają prawo do otrzymania kosztów przesiedlenia wedle rozporządzenia z d. 30 czerwca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 66, poz. 422, § 5 i 6 ex 1921 r.).

   Koszta przesiedlenia należą się dopiero po dokonanem przesiedleniu (art. 7 Dz. Ust. Nr. 74, poz. 507 ex 1920 r. żąda dowodu zameldowania rodziny na nowem miejscu) i wedle rozporządzenia, obowiązującego w chwili faktycznego przesiedlenia. Atoli o ile urzędnik przesiedlił się w czasie od dnia 1 czerwca 1921 r. do dnia 3 sierpnia 1921 r. i nie wiedząc o nowem rozporządzeniu z dnia 30 czerwca 1921 r. z powodu późnego ogłoszenia nie posiada udokumentowanych kosztów przesiedlenia, należy wyjątkowo żądać tylko własnoręcznego spisania i podpisania faktycznie poniesionych wydatków.

3. Bez względu na to z jakiego powodu przesiedlenie zostało opóźnione — koszta przesiedlenia oblicza się zawsze wedle rozporządzeń, obowiązujących w chwili rzeczywistego przesiedlenia.

   Zatem do przesiedleń po d. 1 czerwca 1921 r. należy stosować objaśnienia ad punkt 2 podane.

4. Od funkcjonarjuszów państwowych, przeniesionych zarówno z urzędu, jak i na własną ich prośbę, którzy przesiedlili się do nowego miejsca służbowego w czasie między dniem 1 czerwca a 3 sierpnia 1921 r., którym w tym okresie czasu zostały wypłacone koszta przesiedlenia stosownie do postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 74, poz. 507) nie należy żądać dodatkowego przedłożenia dowodów, usprawiedliwiających powyższy wydatek, ani też nie należy żądać zwrotu ewentualnej różnicy.

Zaznacza się jednocześnie, że w związku z powołanem na wstępie rozporządzeniem Rady Ministrów, reskrypt tutejszy z dnia 10 sierpnia 1921 r. Nr. P. B. 571 w sprawie zwrotu kosztów przesiedlenia urzędnikom, przenoszonym na własną prośbę, stał się bezprzedmiotowym.

Warszawa, 30 kwietnia 1922 r. (Pr. B. 2484).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarz Stanu.

132.

Okólnik (65) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie, Komisji Rządzącej Śląska Cieszyńskiego oraz Prezydenta m. stoł. Warszawy w sprawie przyznawania zaliczek miastom na poczet dodatku do państwowego podatku przemysłowego.

Ponieważ termin poboru państwowego podatku przemysłowego został przedłużony, a co zatem idzie wpływy z ewentualnie przez Rady Miejskie uchwalonego podatku od obrotu, względnie

dodatków do zasadniczego państwowego podatku przemysłowego, zasilą kasy miejskie dopiero w połowie roku, przeto Ministerstwo Skarbu, chcąc przyjść z pomocą finansową dotkniętym przez wojnę miastom skłonne jest przyznać tym miastom zaliczki na dodatki gminne do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego pod następującymi warunkami:

1) zaliczki mogą być udzielane tylko miastom, które ucierpiały skutkiem ostatnich wypadków wojennych i znajdują się szczególnie w ciężkiej sytuacji finansowej, wykazanej w budżecie gminnym na rok 1922 i w zamknięciu na rok 1921, które to materjały muszą być dołączone do każdej petycji;

2) zaliczka może być użyta tylko na pokrycie najniezbędniejszych potrzeb administracji;

3) do petycji o zaliczkę musi być dołączona uchwała Rady Miejskiej w przedmiocie poboru dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego przy zastosowaniu najwyższych stawek, dopuszczalnych wedle ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 2/22, poz. 6);

4) zaliczki te będą zwrotne w drodze potrącenia przez Kasy Skarbowe z pobranych przez te Kasy dodatków gminnych do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego, ewentualnie z przyznanego miastom w r. 1922 udziału w podatku dochodowym.

Warszawa, d. 30 kwietnia 1922 r. (SM. 2177).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *Dunikowski.*

133.

Okólnik (67) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Delegata Rządu dla Ziemi Wileńskiej, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę oraz Dyrektora Departamentu V Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Poznaniu w sprawie zajęć ubocznych funkcjonarjuszów państwowych.

Obowiązująca od 1 kwietnia 1922 r. ustawa o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 21, poz. 164), wkłada na funkcjonarjuszów państwowej służby cywilnej obowiązek doniesienia swej władzy służbowej o każdem ubocznem zajęciu, przynoszącem jakiekolwiek korzyści materjalne i zaniechania takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne. Władza winna nie zezwolić na wykonywanie takich zajęć ubocznych, których wykonywanie stoi w sprzeczności z obowiązkami służbowemi, przeszkadza w ścisłem wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Zważywszy, że sprawa zajęć ubocznych funkcjonarjuszów państwowych nie była dotychczas jednolicie unormowana, należy wezwać wszystkich funkcjonarjuszów do bezzwłocznego zawiadomienia władzy przełożonej o zajęciach ubocznych, o ile się takiemi zajęciami zajmują i uregulować tę sprawę możliwie rychło zgodnie z przepisami art. 29 i 102 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Zwraca się również uwagę na postanowienia art. 30 powołanej ustawy.

Warszawa, d. 30 kwietnia 1922 r. (PO. 4246).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarz Stanu

134.

Okólnik (68) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Delegata Rządu dla Ziemi Wileńskiej, Głównego Komendanta Policji Państwowej, Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę oraz Dyrektora Departamentu V Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Poznaniu w sprawie interpretacji art. 3 ustawy o środkach naprawy państwowej gospodarki skarbowej.

Na skutek rozporządzenia P. Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1922 r. w przedmiocie zastosowania art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o środkach naprawy państwowej gospodarki skarbowej oraz okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 1922 r. Nr. 5062 wyjaśnia się, że do tworzenia *nowych* stanowisk służbowych w państwowej służbie cywilnej potrzebna jest każdorazowa zgoda Ministra Skarbu; do przyjmowania funkcjonarjuszów w miejsce zwolnionych w ramach ustalonego etatu zgoda Ministra Skarbu nie jest potrzebna, natomiast *konieczna* jest do przyjmowania funkcjonarjuszów w miejsce zwolnionych wskutek *redukcji przeprowadzonej już po ustalenie etatu.*

Warszawa, d. 30 kwietnia 1922 r. (PO. 3939).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Dunikowski*
Podsekretarz Stanu.

Obwieszczenia o rejestracji stowarzyszeń.

135.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1922 r. Nr. B. S. 146/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 636 stowarzyszenie pod nazwą „Koło Prawników Polskich“ w Warszawie, ul. Rysia 3.

136.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 lutego 1922 r. Nr. B. S. 366/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 658 stowarzyszenie pod nazwą „Koło Opieki nad Młodzieżą Gimnazjum Państwowego dla b. Wojskowych“ w Warszawie, ul. Wilcza 41.

137.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7 marca 1922 r. Nr. B. S. 1166/21 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 661 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Drużyn Zawodowych Straży Pożarnych“ w Krakowie.

138.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10 marca 1922 r. Nr. B. S. 116/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 664 stowarzyszenie pod nazwą „Stowarzyszenie b. Wychowańców Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa“ w Puławach, ul. Traugutta 3.

139.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 marca 1922 r. Nr. B. S. 184/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 666 stowarzyszenie pod nazwą Żydowskie Stowarz Kulturalno Oświatowe „Tarbut“ w Warszawie, ul. Graniczna 9, m. 1.

140.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7 marca 1922 r. Nr. B. S. 421/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 667 stowarzyszenie pod nazwą „Klub Wymiany Polskiej Myśli Państwowej“ w Warszawie, ul. Krucza 8, m. 20.

141.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1922 r. Nr. B. S. 529/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 668 stowarzyszenie pod nazwą „Koło Wilnian“ w Warszawie, ul. Nowy-Świat 35, m. 3.

142.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 marca 1922 r. Nr. B. S. 531/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 670 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Rewizyjny Żydowskich Towarzystw Spółdzielczych“ w Warszawie, ulica Leszno 42.

143.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20 marca 1922 r. Nr. B. S. 569/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 672 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo popierania Szkoły Pielęgniarek przy Szpitalu Starozakonnych“ w Warszawie, ul. Dworska 17.

144.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1922 r. Nr. B S. 413/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 673 stowarzyszenie pod nazwą „Zrzeszenie Piotrkowiaków“ w Warszawie, ul. Bagatela 12*a*.

145.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 marca 1922 r. Nr. B. S. 575/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 674 stowarzyszenie pod nazwą „Siedziba dla Inteligencji“ w Warszawie, ul. Wspólna 39.

146.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 marca 1922 r. Nr. B. S. 599/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 675 stowarzyszenie pod nazwą „Koło byłych Wychowańców Gimnazjum im. Staszica“ w Warszawie.

147.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1922 r. Nr. B. S. 660/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 676 stowarzyszenie pod nazwą „Klub Inteligencji Polskiej“ w Warszawie, ul. Senatorska 11.

148.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1922 r. Nr. B. S. 487/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 677 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Udzielania Bezpłatnej Nauki Religijnej i Świeckiej Biednym Dzieciom Żydowskim“ w Warszawie, ul. Bagno 4.

149.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1922 r. Nr. B. S. 616/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 678 stowarzyszenie pod nazwą Towarzystwo Pomocy Ociemniałym Ofiarom Wojny w Polsce „Latarnia“ w Warszawie, ul. Jasna 11.

150.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 24 marca 1922 r. Nr. B. S. 484/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 679 stowarzyszenie pod nazwą Stowarzyszenie „Esperantystów“ w Warszawie, ul. Marszałkowska 58, m. 8.

151.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 marca 1922 r. Nr. B. S. 695/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 680 stowarzyszenie pod nazwą „Klub Urzędników Państwowych“ w Warszawie, ul. Nowy-Świat 67.

152.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1922 r. Nr. B. S. 769/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 681 stowarzyszenie pod nazwą Związek Młodzieży Chrześcijańskiej „Pol. Y. M C. A.“ w Warszawie, ul. Okólnik 9.

153.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1922 r. Nr. B. S. 696/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 685 stowarzyszenie pod nazwą „Instytut do badań Ziem Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej“ w Warszawie, ul. Nowy Swiat 21.

Ruch służbowy

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych od 15 marca do 15 kwietnia 1922 r.

Zarząd Centralny:

Mianowany:

Nożyński Stanisław — urzędnikiem VIII st. służbowego.

Przeniesiony do Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie:

Urzędnik X st. służb. Mąkarewicz Włodzimierz.

Zwolnieni ze służby na skutek podania:

Dyrektor Departamentu Iszkowski Stefan Dr. i urzędniczka IX st. sł. Pohoska Marja.

Zmieniła nazwisko wskutek wyjścia zamąż:

Urzedn. XI st. sł. Będkowska Leontyna na Krzyżanowska.

Władze Administracyjne II Instancji.

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim *w Warszawie:*
Emeryk Jan — referentem.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Kielcach:*
Inspektor Pol. Państw. Jasieński Henryk Dr.— starszym referentem.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Łucku:*
Filip Henryk — referentem.

Przeniesiony:

Referent Urzędu Wojskow. w Łodzi Langer Kazimierz — do Starostwa w Krzemieńcu.

Zwolniony na własną prośbę:

Naczelnik Wydziału w Urzędzie Wojewódzkim w Łucku Dworakowski Tadeusz.

Władze Administracyjne I Instancji.

Mianowani:

Starostami:
Skrzyński Zygmunt — na pow. Puławski.
Referent Starostwa Nieszawskiego Boksa Józef — na powiat Łowicki.

Referentami Starostw:
Piwnicki Witold-Albin—referentem w Slupcy.
Kwieciński Tadeusz—referentem w Ostrowiu.

Zwolnieni ze służby:

Starszy referent Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę Sobociński Edmund — z powodu likwidacji Min. Aprowizacji.

Zmarł:

Starosta w Łowiczu — Hupert Bronisław.

Zawiadomienie.

Nakładem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych została wydana część IV „SKOROWIDZA DEKRETÓW, USTAW, ROZPORZĄDZEŃ i OKÓLNIKÓW", opracowana przez radcę ministerjalnego ROMANA HAUSNERA.

Część IV obejmuje wszystkie normy prawne i przepisy, które w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1921 r. zostały zamieszczone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w Monitorze Polskim oraz w Dziennikach i wydawnictwach urzędowych wszystkich Ministerstw i Urzędów Centralnych.

Cena „SKOROWIDZA", objętości XIII — 125 stronic, wynosi **350** Mk. za egzemplarz broszurowany.

„SKOROWIDZ" znajduje się na składzie w Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Warszawa, ulica Miodowa Nr. 22, w Administracji Monitora Polskiego). Ponieważ wysyłka „SKOROWIDZA" następuje za zaliczeniem pocztowem, przeto nie należy przy zamówieniach nadsyłać zgóry pieniędzy.

Niebawem „SKOROWIDZ" będzie do nabycia także w Urzędach Wojewódzkich i w księgarniach.

Część I i II „SKOROWIDZA" są wyczerpane.

Nieznaczna ilość egzemplarzy części III „SKOROWIDZA" znajduje się na składzie w księgarni F. Hoesicka (Warszawa, ulica Senatorska Nr. 22). Wkrótce ukaże się „SKOROWIDZ", obejmujący ponowne opracowanie w jednym tomie całego materjału, zawartego w części I, II i III, zatem za czas od 1 stycznia 1918 r. do 1 lipca 1921 r.

Drukiem P. Ambroziewicza, Warszawa, Jasna Nr. 8.